

Új napirendi pont
25. számú előterjesztés

Egyszerű többség

ELŐTERJESZTÉS

**Dombóvár Város Önkormányzata Képviselő-testületének
2019. január 31-i rendes ülésére**

Tárgy: Dombóvár város egészségfejlesztésével kapcsolatos intézkedések

Előterjesztő: Szabó Loránd polgármester

Készítette: Hatósági Iroda

Tanácskozási joggal meghívott: -

Készítő részéről ellenőrizte:

dr. Bakos Stella irodavezető, Hatósági Iroda

Költségvetési, pénzügyi-gazdálkodási szempontból ellenőrizte:

Kovács Gyula irodavezető, Pénzügyi Iroda

Törvényességi szempontból ellenőrizte:

dr. Szabó Péter jegyző

Tisztelt Képviselő-testület!

Dombóvár Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a 2016 őszén tartott ülésére meghívta dr. Lévai Erika járási tisztifőorvos asszonyt annak érdekében, hogy tájékoztatást nyújtson a dombóvári járás lakosságának egészségügyi helyzetéről. Tájékoztatójában kitért a férfiak és nők esetében a daganatos megbetegedések, a keringési rendszeri betegségek, valamint a káros szenvedélyek okozta halálozási mutatókra. Felhívta a figyelmet arra, hogy mindkét nem körében a keringési rendszer betegségei okozta megbetegedések vagy halálozások elkerülhetőek lennének számos, a hétköznapi rutinjába beépíthető tevékenységgel, így például a sportolással.

Az egészségfejlesztés témakörében 2017 januárjában fórumot tartottam, amelyen egészségügyi szakemberek, szociális szférában dolgozók, testnevelő tanárok, valamint sportolók is részt vettek és egyetértettek abban, hogy fel kell hívni a lakosság figyelmét a szűrővizsgálatok fontosságára, a rendszeres testmozgásra, és szemléletváltozást kell elérni az életmódbeli problémák, a rossz táplálkozási szokások és a káros szenvedélyek terén.

Önkormányzatunk a 2017. év elején a város lakosságának jobb életminőségéért, egészségi állapotáért vállalt politikai felelőssége tudatában egészségfejlesztési program elfogadásáról döntött. A program keretében a szűrővizsgálati lehetőségeket, védőoltási programokat népszerűsítettük, továbbá 2017. június 1. napjától bevezetésre került a szociális rendeletünkben a prevenciós célú védőoltások támogatása is. A Dombó-Média Kft.-t „Életmód magazin” című műsor elkészítésével bíztuk meg, amely a szűrővizsgálatok fontosságával, az önvizsgálattal, a betegségek korai felismerésével foglalkozott, valamint tájékoztatást nyújtott a helyi sportolási lehetőségekről, az egészséges táplálkozás alapelveiről, az egészséges alapanyagok helyi beszerzési lehetőségeiről, az életmódunk egészségünkre gyakorolt hatásairól, amely a helyi újságban is feldolgozásra került. Az egészségtelen étkezés visszaszorítása érdekében plakátsorozatot helyeztünk ki a városban működő általános- és középiskolák részére, amely az egészségtelen fogyasztási cikkek hatásait mutatta be. Emellett levélben is megkerestük az intézményvezetőket annak érdekében, hogy felhívjuk a figyelmet a gyermekek egészséges étkezésének és életmódjának támogatására. Tekintettel arra, hogy városunkban is problémát jelent az, hogy kevés ember iktatja be az életébe a rendszeres sportolást, amellyel döntöttünk, hogy a sporttámogatásban részesülő sportszervezetek számára kötelezően előírásra kerül, hogy a megítélt támogatásuk 5%-ának erejéig a mindennapi rendszeres mozgást népszerűsítő min. 2 db lakossági, ingyenes nyílt napot, programokat kell szervezniük. Felhívtuk a lakosság figyelmét arra, hogy a Tourinform irodában lehetőség van a fizikai aktivitás mérésére szolgáló okosórák, és nordic-walking botok kölcsönzésére. Mindemellett a város nyugdíjasaira is figyelmet szenteltünk, hiszen részükre havonta zenés-táncos délutánt szerveztünk, ahol szezonális gyümölcsben, zöldségben részesültek ottani fogyasztás erejéig a rendezvényre látogatók.

A Képviselő-testület a 2017 februárjában tartott ülésén döntött úgy, hogy hozzájárul ahhoz, hogy az önkormányzat benyújtsa a támogatási kérelmét az EFOP-1.5.3-16

kódszámú „Humán szolgáltatások fejlesztése térségi szemléletben” elnevezésű pályázati felhívásra. Ezen projekt célja a társadalmi felzárkózás érdekében a területi különbségek csökkentése, a minőségi humán közszolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása, valamint a helyi esélyegyenlőségi programokban feltárt problémák komplex, a helyi közösségekre és erőforrásokra alapuló fejlesztési programok megvalósításának támogatása. A projekt keretében innovatív program készült, amely arról szól, hogy milyen fontos a hátrányos helyzetű térségekben, településeken élő, gyenge munkaerőpiaci pozíciókkal bíró, tartósan munkanélküli, alacsony képzettségű emberek számára szolgáltatások, képzések és foglalkoztatást kínáló komplex programok bevezetése. Három tematika is kidolgozásra került, melyek célja a hátrányos helyzetű csoportok munkaerőpiacra jutásának elősegítése. Végül készült egy ún. Térségi Egészség-fejlesztési Terv is, amely átfogó képet ad a térség, ezen belül Dombóvár egészségi-, egészségügyi helyzetéről, a közösségi egészségfejlesztésről. A terv többek között kitér a járás földrajzi helyzetére, domborzati- és éghajlati viszonyára, bemutatja a járás demográfiai adatait, gazdasági környezetét, a helyi egészségügyi rendszert. A betegségek alakulása szempontjából a terv megerősítette a járási tisztifőorvos által elmondott kedvezőtlen adatokat. Kitér a legtöbb egészségvesztést okozó betegségek előfordulási mutatóira, így a szív- és érrendszeri betegségekre, a tumoros betegségekre, a mozgásszervi és mentális betegségekre, amelyek szintén nem mutatnak kedvező tendenciát. Megállapításra került, hogy az egészséggel kapcsolatban rossz attitűdök alakultak ki, továbbá ötleteket nyújt ahhoz, hogy milyen beavatkozásokkal lehetne az egészségfejlesztéshez hozzájárulni.

Visszatekintve a 2018-as évre, számos olyan program került megvalósításra, amelynek középpontjában az egészséges életmód állt. Pályázati keretek között a Szivárvány Óvoda és Bölcsőde november és december hónapokban egészségnapot tartott, amelyek játékos formában erősítik a gyermekekben, valamint azok szüleinél az egészségmegőrzés és az egészséges életmód fontosságát. A Dombóvári Belvárosi Általános Iskola 2011. óta minden év áprilisában egészséghetet szervez, amelyen a város egészségügyi szervezeteinek bevonásával, projektoktatás formájában foglalkoznak az egészség témakörével. A tavalyi évben is figyelemmel voltunk városunk idősebb lakosaira, hiszen több ízben szerveztük meg számukra a nagy sikert aratott zenés-táncos délutánt. Ősszel a Dombóvári Egyesített Humán Szolgáltató Intézmény (DESZI) Diabétesz Világnapot tartott, amelyen elsősorban preventív jellegű programokat rendeztek. Volt ingyenes vércukormérés, előadás, tájékoztató a diabéteszről és a táplálkozással összefüggő betegségekről, továbbá az egészséges ételek készítéséről, külön hangsúlyt fektetve a cukorbetegség diétájára is. Az év végén sem feledkeztünk meg az egészséges életmódról, hiszen decemberben Egészséges Életmód napot szerveztünk, amelyen több közismert ember tartott az egészséges életmódhoz kapcsolódó beszámolót, sor került az egészséges táplálkozással, az evészavarokkal, testképzavarokkal kapcsolatos előadásokra, emellett foglalkoztunk a sporttal is, hiszen a Farkas Attila Uszodában olimpiai bajnok által tartott úszó edzésen is részt lehetett venni. A programon a látogatók betekintést nyerhettek az egészséges, e-mentes táplálkozás rejtelmeibe és lehetőségük adódott arra is, hogy megtanulják az olcsón, házilag előállítható alapanyagokból egészséges ételeket elkészítését. Betekintést nyerhettek továbbá az evészavarok és a hozzá kapcsolódó testképzavar

veszélyeibe, kezelésének lehetőségeibe, amelyek az EFOP 3.9.2 projektből valósultak meg. Természetesen a tavalyi évben is sor került a még mindig népszerű „Negyedik Láng” verseny- és élményfutás rendezvényre, a város adventi programsorozatának részeként, amely nemcsak a sportolásról, hanem a közösségépítésről is szól. A sportszervezetek a tavalyi évben is megrendezték a mozgást népszerűsítő sportprogramjaikat.

Az előző évhez hasonlóan, idén is több, az egészséges életmód közösségi szintű megerősítését, az egészségkultúra fejlesztését célzó program megvalósítását tervezem. A hagyományokhoz híven, idén áprilisban is megrendezésre kerül a „Dombóvár Hete” elnevezésű rendezvény, amelyen az egészségre is figyelmet fogunk fordítani, mivel sor kerül majd a különböző gyógynövények hatásait bemutató előadásra, mentálhigiénés előadásokra, lesz sportnap, amelyen neves személyi edzők tartanak majd edzéseket, valamint extrém sportolók előadásait is láthatjuk, hallhatjuk. Hogy a szenvedélybetegségről, valamint annak kezeléséről se feledkezzünk meg, a dohányzáshoz kapcsolódóan szűrőbuszok lesznek, ahol ingyenes egészségügyi vizsgálatok elvégzésére kerül sor. Ez év május-június hónapjaiban a drog prevencióhoz kapcsolódó előadások tartására is sor fog kerülni. Ezen kívül pedig gasztronómiai előadók előadására is lehet számítani az egészséges táplálkozással kapcsolatosan.

Annak érdekében, hogy a jövőben még hatékonyabban tudjunk foglalkozni az egészség témakörével, tavaly év végén egészségfejlesztési konzultációra hívtam össze a helyi egészségügyi szervezetek képviselőit, valamint a helyi pályázatokkal foglalkozó munkatársakat. A konzultációk során átbeszéltük, hogy az egészség témakörében mikre kellene helyezni a hangsúlyt, mik a problémás területek, továbbá azt is, hogy ezek fényében milyen programokat lehetne megvalósítani. Minderre figyelemmel próbáltuk kialakítani a városunkban jövőben várható egészségfejlesztési intézkedéseket, programokat.

Véleményem szerint az egészséges életmód alappillére az egészséges táplálkozás, amelyre a nevelést már gyermekkorban el kell kezdeni, mivel ilyenkor rögzülnek a táplálkozási szokások. Javaslom a Képviselő-testület számára, hogy óvodások és iskolások részére készítsünk az egészséges ételekkel (zöldség, gyümölcs) kapcsolatos plakátsorozatokat, amelyeken feltüntetésre kerülnek azok jótékony hatásai.

Felmérések, kutatások eredményei alapján városunk lakói körében is problémát jelent a rendszeres sportolás mellőzése. Tekintettel erre, valamint arra, hogy a tisztifőorvos beszámolója szerint is számos betegség elkerülhető lenne a rendszeres fizikai aktivitás beiktatásával, szeretném, hogy a továbbiakban is figyelemmel legyünk a sport népszerűsítésére, a sportolási lehetőségek bővítésére. Tekintettel arra, hogy a dombóvári Farkas Attila Uszoda a tavalyi évtől önkormányzati üzemeltetésbe került, ezen okból kifolyólag is ösztönzöm, hogy az úszást, mint az egyik legtöbb pozitív hatással járó sportot népszerűsítsük. Ennek érdekében az idei évtől bruttó 50.-Ft-ért/óra/fő áron vehetik meg a belépőjegyet a dombóvár kártyával rendelkező lakosok.

Figyelemmel arra, hogy az ülőmunkát végzőknek nagyon sok egészségügyi problémát okoz a nap hosszan át tartó ülés, a korábbiakhoz hasonlóan idén is szeretném, ha alkalmazásra kerülnének a hivatal dolgozói körében a manapság nagyon népszerű okos órák. Az okosórák sok mindenre alkalmasak, a kalória égetés kimutatásától, az alvás minőségének kimutatásáig, azonban ezen eszköz alkalmazását elsősorban a sportolással szeretném összefüggésbe hozni. Az eddigiekhez hasonlóan arra kellene buzdítani a dolgozókat, hogy minél több kalóriát égessenek el bizonyos idő alatt, melyet mozgással érjenek el. Javaslom a Képviselő-testület számára, hogy a TOURINFORM irodában található, fizikai aktivitás mérésére szolgáló okosórák száma bővítésre és minden önkormányzati fenntartású intézmény dolgozója részére – igény szerint – alkalmazásra kerüljön. Javaslom továbbá, hogy ezen okosórákkal kapcsolatos programok szervezését mihamarabb kezdjük el a lakosság körében is.

A város egészségének fejlesztésében fontos szerepet tölt be az Egészségfejlesztési Iroda (EFI), melynek alapvető célja a különböző megbetegedések, a káros szenvedélyek megelőzése, a halálozások csökkentése, az egészséget meghatározó életmód, illetve az azt befolyásoló szokások javítása, a lakosság egészségtudatosságának növelése. Az EFI számos, az egészségfejlesztéssel kapcsolatos program lebonyolításában vesz részt. Így például kezdetét vette az ún. életmódváltó program megszervezése, melynek keretében orvosok, gyógytornászok által végzett állapotfelmérésre kerül sor, amely alapján edzéstervet állítanak össze a résztvevőknek. Mindeközben a résztvevők okosórárt fognak viselni, ami a fizikai aktivitással kapcsolatos adatokat mutat ki.

Szeretném, ha a jövőben is népszerűsítésre kerülnének a TOURINFORM irodában lévő nordic-walking botok kölcsönzési lehetősége. A Nordic Walking egy rendkívül hasznos és számtalan pozitív hatással járó mozgásforma, mivel többek között jót tesz az agyműködésnek, javítja az állóképességet, a fogyni vágyóknak is alkalmas, hiszen a sima gyalogláshoz képest sokkal nagyobb kalóriaégetéssel jár. Javaslom a Képviselő-testület számára, hogy a TOURINFORM irodában található nordic-walking botok kölcsönzési lehetőségét népszerűsítsük.

Javaslom, hogy a Képviselő-testület, a sportszervezetek körében felosztandó sporttámogatási keret szétosztását követően tekintse át a sportszervezetek által vállalt sportprogramokat, majd ez alapján készítsen sportrendezvény naptárt az idei évben is.

Az MSB. által elkészített terv alapján, valamint a járási tisztifőorvos tájékoztatója szerint városunk lakói körében az országos átlagnál magasabb a daganatos és keringési betegségek mortalitása. Ahhoz, hogy ezt csökkenteni tudjuk, a betegségeket megelőzzük, szükségyszerű, hogy a helyben elérhető szűrővizsgálatokat népszerűsítsük. Önkormányzatunk a korábbi években is támogatta ezen vizsgálatok népszerűsítetést. Javaslom a Képviselő-testület számára, hogy a továbbiakban is kérjük fel dr. Kerekes László főigazgató urat, valamint dr. Lévai Erika tisztifőorvos asszonyt arra, hogy folyamatosan tájékoztassák önkormányzatunkat az igénybe vehető szűrővizsgálatok lehetőségéről, oltási programokról, annak érdekében, hogy önkormányzatunk

gondoskodni tudjon a helyi médiában történő megjelentetésről és a lakosság tájékoztatásáról.

Szeretném, ha idén a városunkban működő háziorvosokat is bevonnánk a városunkban megrendezésre kerülő egészségfejlesztési programok népszerűsítésébe. Javaslom a testület számára, hogy kérjük fel a helyi háziorvosokat ezen feladatban történő együttműködésre.

Elmondható, hogy manapság olyan felgyorsult világban élünk, hogy ezáltal életünk napi szintű velejárója a stressz, amely sok esetben az ún. kiégés szindrómához, vagy más néven Burnout-szindrómához vezet. Ez egy hosszú távú fokozott érzelmi megterhelést jelent, amely a munkavégzés során keletkező stressz hatások következtében jön létre, és fizikai, érzelmi-mentális kimerüléssel jár. Éppen ezért, valamint azért, mert több iskola is igényt tartott rá, városunkban az EFI Burnout tréningeket szervez, amely egyébként a munkahelyi egészségfejlesztést is célozza, hiszen a dombóvári kórház dolgozói is részt vehetnek ezeken. Az EFI a szakmai programjának megvalósítása során folyamatos lehetőséget biztosít egyéni konzultációra diétetika, mozgás, mentális tanácsadás területeken, melyet a kliensek ingyenesen igénybe vehetnek.

Szeretném javasolni a Képviselő-testület részére, hogy minden önkormányzati fenntartású intézménybe kerüljön a hatályos jogszabályoknak megfelelő elsősegélycsomag, valamint ahol van, ott kerüljön sor a felülvizsgálatukra. Emellett javaslom, hogy szervezzünk elsősegély oktatásokat is a lakosság részére az EFI közreműködésével, hiszen annak ellenére, hogy nagyon sok vezetői engedéllyel rendelkező ember tett már vizsgát elsősegélynyújtásból, nem árt azt feleleveníteni, ráadásul sok ember esetében a korábban eltanult elsősegély típusok sem biztos, hogy megfelelnek a mai módszereknek. Egy ilyen képzés akár életmentő is lehet.

Fontosnak tartom, hogy a továbbiakban is figyelemmel legyünk a szenvedélybetegségekre, kialakulásuk megelőzésére. Ehhez kapcsolódóan a DESZI tavasszal szervezi meg az „Szenvedélybeteg szoba” elnevezésű kiállítást, ami egy drog prevenciós kiállítás lesz. A kiállítás május 17 – június 14. közötti időszakban lesz megtekinthető vezető kíséretével a Tinódi Házban.

A szenvedélybetegséggel kapcsolatban kiemelendő az EFI dohányzásról leszokást segítő programja is, valamint annak népszerűsítése a munkahelyi és iskolai környezetben egyaránt.

Lényegesnek tartom, hogy foglalkozzunk városunk idősebb polgáraival, akiket továbbra is szeretnénk közösségekben tartani, annak érdekében, hogy lehetőség szerint életük végéig aktív résztvevői maradjanak szűkebb és tágabb környezetüknek, megőrizték lelki egyensúlyukat, társas kapcsolataikat. Erre tekintettel javaslom a Képviselő-testület számára, hogy a jövőben is rendszeresen szervezzük meg számukra az ún. Zenés-táncos délutánt, amelyen - az eddigiekhez hasonlóan - az adott hónap szezonális zöldség vagy gyümölcs terméseiből fogyaszthatnak.

Városunkban több olyan védőnői program is folyamatban van, illetve várható a jövőben, amelyek a gyermekek fejlődését, testi, lelki egészségét szolgálják. Ilyen például a szülésre, szülői szerepre felkészítő program, amelynek keretében több alkalmas tanfolyam során tudják elsajátítani a kismamák és édesanyák többek közt a terhességgel, szüléssel járó testi és lelki változásokat, az anyatejes táplálás jelentőségét, tájékoztatást kaphatnak a résztvevők arról, hogy milyen juttatások illetik meg a családokat. Egy másik csoportos foglalkozási forma az ún. életmód klub, melynek célja, hogy a szülők ismerjék meg a gyermek fejlődését. Ki kell emelni a szűrővizsgálatok jelentőségét és az azokon történő megjelenést. A családok elméletben és gyakorlatban is megismerkedhetnek és elsajátíthatják a csecsemőgondozás alapjait. Ezen kívül babamasszázsra is lehetőség van, amely a gyermek testi-lelki egészségére van pozitív hatással. Lehetőség van babamama tornára, továbbá arra is, hogy foglalkozások keretein belül megtanulják az anyák házilag elkészíteni a bébiételeket.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testülettől az alábbi határozati javaslat elfogadását.

Határozati javaslat Dombóvár város egészségfejlesztésével kapcsolatos intézkedéseiről

Dombóvár Város Önkormányzatának Képviselő-testülete vállalja az alábbi egészségfejlesztéshez kapcsolódó programok megvalósítását:

1. Dombóvár Város Önkormányzatának Képviselő-testülete támogatja, hogy az óvodások és iskolások részére készüljön az egészséges ételekkel (zöldség, gyümölcs) kapcsolatos plakátsorozatot, amelyeken azok jótékony hatásai kerülnek feltüntetésre.
2. Dombóvár Város Önkormányzatának Képviselő-testülete támogatja, hogy a TOURINFORM irodában található, fizikai aktivitás mérésére szolgáló okosórák száma bővítésre és minden önkormányzati fenntartású intézmény dolgozói körében – igény szerint – alkalmazásra kerüljön. A Képviselő-testület támogatja azt is, hogy ezen okosórákkal kapcsolatos programok szervezését a lakosság körében is mihamarabb kezdjük el.
3. Dombóvár Város Önkormányzatának Képviselő-testülete támogatja, hogy a TOURINFORM irodában található nordic-walking botok kölcsönzési lehetőségét népszerűsítsük.
4. Dombóvár Város Önkormányzatának Képviselő-testülete támogatja, hogy a korábbiakhoz hasonlóan, a továbbiakban is kérjük fel dr. Kerekes László főigazgató urat, valamint dr. Lévai Erika tisztifőorvos asszonyt arra, hogy folyamatosan tájékoztassák önkormányzatunkat az igénybe vehető szűrővizsgálatok lehetőségéről, oltási programokról, annak érdekében, hogy önkormányzatunk gondoskodni tudjon ezeknek a helyi médiában történő megjelentetéséről és a lakosság tájékoztatásáról.

5. Dombóvár Város Önkormányzatának Képviselő-testülete támogatja, hogy idén a városunkban működő háziorvosokat is vonjuk be a megrendezésre kerülő egészségfejlesztési programok népszerűsítésébe. A Képviselő-testület támogatja, hogy az Önkormányzat felkérje a helyi háziorvosokat ezen feladatban történő együttműködésre.
6. Dombóvár Város Önkormányzatának Képviselő-testülete hozzájárul ahhoz, hogy minden önkormányzati fenntartású intézménybe kerüljön a hatályos jogszabályok szerinti elsősegélycsomag, valamint ahol van, ott kerüljön sor a felülvizsgálatukra. A Képviselő-testület támogatja a lakosság részére történő elsősegély oktatások megszervezését.
7. Dombóvár Város Önkormányzatának Képviselő-testülete elhatározza, hogy a sportszervezetek körében felosztandó sporttámogatási keret szétosztását követően tekintse át a sportszervezetek által vállalt sportprogramokat, majd ez alapján készítsen sportrendezvény naptárt.
8. Dombóvár Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a továbbiakban is támogatja, hogy a város nyugdíjasai részére havonta megrendezésre kerülő Zenés-táncos délutánon az adott hónap szezonális zöldség vagy gyümölcs terméseiből figyelemfelhívó jelleggel ételkóstoló készüljön.

Határidő: 1. pont: 2019. március 31.
2. pont: 2019. április 30.
3. pont: folyamatos
4. pont: folyamatos
5-7. pont: 2019. április 30.
8. pont: 2019. december 31.

Felelős: Polgármester

Végrehajtásért felelős: 1. pont: Polgármesteri és Jegyzői Iroda
2. pont: Polgármesteri és Jegyzői Iroda
4-5. pont: Hatósági Iroda, Polgármesteri és Jegyzői Iroda
6-8 pont: Polgármesteri és Jegyzői Iroda

Szabó Loránd
polgármester